

**CYNGOR BWRDEISTREF SIROL
RHONDDA CYNON TAF
COUNTY BOROUGH COUNCIL**

GWŶS I GYFARFOD PWYLLGOR

C Hanagan
Cyfarwyddwr Materion Cyfathrebu a Phennaeth Dros Dro'r Gwasanaethau
Llywodraethol
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Y Pafiliynau Parc Hen Lofa'r Cambrian
Cwm Clydach, CF40 2XX

Dolen gyswllt: Julia Nicholls - Gwasanaethau Democrataidd (01443 424098)

DYMA WŶS I CHI i gyfarfod rhithwir o **GYNGOR BWRDEISTREF SIROL RHONDDA CYNON TAF** sydd i'w gynnal ar **DYDD MERCHER, 16EG RHAGFYR, 2020** am **5.00 PM.**

AGENDA

Tudalennau

1. DATGANIADAU O FUDDIANT

Derbyn datganiadau o fuddiannau personol gan Aelodau, yn unol â gofynion Cod Ymddygiad y Cyngor.

1. Mae gofyn i Aelodau ddatgan rhif a phwnc yr agenda y mae eu buddiant yn ymwneud ag e a mynegi natur y buddiant personol hwnnw; a
2. Lle bo Aelodau'n ymneilltuo o'r cyfarfod o ganlyniad i ddatgelu buddiant personol sy'n rhagfarnu, **rhaid** iddyn nhw roi gwybod i'r Cadeirydd pan fyddan nhw'n gadael.

2. BWRDD IECHYD PRIFYSGOL CWM TAF MORGANNWG

Derbyn cynrychiolwyr gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg, gan roi cyfle i'r Aelodau drafod yr wybodaeth ddiweddaraf o ran y Coronafeirws (gan gynnwys cyflwyno'r Brechlyn Covid-19), pwysau'r Gaeaf a materion strategol eraill.

3. CYHOEDDIADAU

4. COFNODION

LLYWODRAETHU AGORED:

5. DATGANIADAU

Yn unol â Rheol 2 o Weithdrefn Llywodraethu Agored Cyfarfodydd y Cyngor, derbyn datganiadau gan Arweinydd y Cyngor a/neu Gynghorwyr sy'n Aelodau Portffolio o'r Cabinet:

6. CWESTIYNAU GAN YR AELODAU

Derbyn cwestiynau'r Aelodau yn unol â Rheol 9.2 o Weithdrefn y Cyngor.

(**Nodwch:** Caniateir hyd at 20 munud ar gyfer cwestiynau.)

25 - 32

RHAGLEN WAITH Y CYNGOR – ER GWYBODAETH I AELODAU

[Rhaglen Waith Y Cyngor 2020/2021](#)

7. DIWEDDARIAD MEWN PERTHYNAS Â'R CORONAFEIRWS YN RHONDDA CYNON TAF

Derbyn datganiad sefyllfa mewn perthynas â'r Coronafeirws yn y Fwrdeistref Sirol.

ADRODDIADAU'R SWYDDOGION

8. ADRODDIAD BLYNYDDOL CRONFA DEDDF EGLWYS CYMRU 2019/20

Derbyn adroddiad Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyllid a Digidol

33 - 78

9. PENODI CYFARWYDDWR, IECHYD A DIOGELWCH Y CYHOEDD, A GWASANAETHAU'R GYMUNED

Derbyn adroddiad ar y cyd y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwr Materion Adnoddau Dynol.

10. RHYBUDDION O GYNIGION

Trafod y Rhybuddion o Gynigion isod:

A. Trafod y Rhybudd o Gynnig canlynol sydd wedi'i gyflyno yn enwau Cynghorwyr y Fwrdeistref Sirol G. Hughes, L. M. Adams, G. Caple, D. R. Bevan, H Boggis, J. Bonetto, S. Bradwick, J Brencher, A Calvert, A. Crimmings, A. Davies-Jones, L De- Vet, J. Edwards, J Elliott, S. Evans, M Fidler Jones, M. Forey, A. Fox, E. George, M. Griffiths, J. Harries G. Holmes, G. Hopkins, G. Jones, R. Lewis, W Lewis, C. Leyshon, A. Morgan, S. Morgans, M. A. Norris, D. Owen-Jones, S Pickering, S. Powell, S. Powderhill, S. Rees, A. Roberts, J. Rosser, G Stacey, M Tegg, G Thomas, W Treeby, R K Turner, M. Webber, D. Williams, T. Williams, C. J. Willis a R. Yeo

Ar 1 Mai 2020 torrodd Llywodraeth San Steffan swm y dreth ar gyfer Cyfarpar Diogelu Personol i lawr i 0%, a hynny fel nad oedd talu TAW yn fwrn ar y rheiny a oedd yn prynu Cyfarpar Diogelu Personol er mwyn diogelu gweithwyr ar y rheng flaen rhag y coronafeirws. Serch hynny, y mis diwethaf, cadarnhaodd y Trysorlys y byddai angen i fusnesau a'r cyhoedd ddechrau talu treth werthiant o 20% ar gyfarpar diogelu unwaith eto o fis Tachwedd ymlaen, yn dilyn cyfnod eithrio o 6 mis.

Byddai ailgyflwyno'r dreth lawn o 20% yn cael effaith sylweddol ar lawer o fusnesau'r sector preifat ac ar ddefnyddwyr cyffredin a'r cyhoedd, wrth gwrs, a hynny ar adeg pan mae llawer yn parhau i wynebu trafferthion o ran effeithiau economaidd y pandemig COVID-19, ac yn edrych tuag at gyfnod y Nadolig, sydd eisoes yn gallu bod yn gyfnod o galedi ariannol i deuluoedd ledled y DU. Amcangyfrifir y byddai modd i'r dreth yma gostio hyd at £100 i deuluoedd dros gyfnod o chwe mis.

Mae'r Cyngor yma felly'n galw ar Lywodraeth San Steffan i ymestyn y cyfnod eithrio TAW ar gyfer Cyfarpar Diogelu Personol, er mwyn sicrhau nad yw busnesau'r sector preifat a phreswylwyr yn cael eu cosbi'n ariannol wrth gymryd y camau synhwyrol y mae gofyn iddyn nhw eu cymryd er mwyn lleihau'r perygl o ddal COVID-19 neu'i roi i eraill.

Mae'r Cyngor yma'n gofyn i'r Arweinydd ysgrifennu at Lywodraeth y DU yn gofyn iddynt ymestyn y cyfnod eithrio TAW o ran Cyfarpar Diogelu Personol ar unwaith.

.....

B. Trafod y Rhybudd o Gynnig canlynol sydd wedi'i gyflyno yn enwau Cynghorwyr y Fwrdeistref Sirol M. Griffiths, T. Williams, L. M. Adams, D. R. Bevan, H Boggis, J. Bonetto, S. Bradwick, J Brencher, A Calvert, G. Caple, A. Crimmings, A. Davies-Jones, L De- Vet, J. Edwards, J Elliott, S. Evans, M Fidler Jones, M. Forey, A. Fox, E. George, J. Harries G. Holmes, G. Hopkins, G. W. Hughes, G. Jones, R. Lewis, W Lewis, C.

Leyshon, A. Morgan, S. Morgans, M. A. Norris, D. Owen Jones, S Pickering, S. Powell, S. Powderhill, S. Rees, A. Roberts, J. Rosser, G Stacey, M Tegg, G Thomas, W Treeby, R K Turner, M. Webber, D. Williams, C. J. Willis a R. Yeo.

Mae effeithiau anghydraddoldeb a thlodi ar gyfleoedd bywyd yn amlochrog ac mae tystiolaeth amlwg o hyn, gydag effaith y pandemig byd-eang nid yn unig yn datgelu'r caledi ariannol y mae teuluoedd ledled y wlad a thu hwnt yn ei wynebu, ond hefyd yn rhoi rhagor o straen sylweddol ar ein heconomi gan fod nifer helaeth o swyddi wedi'u colli a llawer o fusnesau wedi mynd i'r wal.

Mae'r angen am gynlluniau diogelu wrth-gefn yn gryfach nag erioed, ac nid yw'n syndod gweld y galw cynyddol am gyflwyno cynllun Incwm Sylfaenol Cynhwysol (UBI). Byddai UBI yn golygu bod pawb yn cael swm penodol gan y Llywodraeth i dalu costau sylfaenol, ni waeth a ydyn nhw'n gyfoethog neu'n dlawd, yn gweithio neu'n ddi-waith. Mae'n amlwg nad yw'r cynllun budd-daliadau cyfredol yn gweithio, gyda miliynau'n dioddef caledi gormodol oherwydd problemau cynhenid gyda'r system Credyd Cynhwysol, a byddai gweithredu cynllun budd-daliadau cyffredinol nid yn unig yn lleihau tlodi ac anghydraddoldeb, ond hefyd yn darparu system fwy cadarn o sicrwydd ariannol i'r teuluoedd hynny sy'n profi caledi ariannol.

Mae gwaith Rhwydwaith Lab UBI o ran llunio cynigion ar gyfer cyfnodau prawf wedi bod yn allweddol o ran hyrwyddo'r agenda yma ac, ym mis Hydref eleni, cefnogodd mwyafrif o Aelodau'r Senedd - o nifer o bleidiau gwleidyddol - Gynnig a gyflwynwyd gan Aelod Senedd Cymru, Jack Sargeant, a oedd yn galw ar Lywodraeth Cymru i gynnal cyfnod prawf o'r UBI yng Nghymru ac i lobïo Llywodraeth San Steffan am arian i roi hyn ar waith ledled Cymru. Yn ystod y ddadl, amlygodd Gweinidog Cyllid a Threfnydd Llywodraeth Cymru y gallai cyflwyno cynllun Incwm Sylfaenol Cynhwysol yn seiliedig ar y cyflog byw ledled Cymru gostio oddeutu £35 biliwn y flwyddyn - swm sydd ddwywaith maint cyllideb Llywodraeth Cymru. Mae'n amlwg y byddai angen cefnogaeth ariannol sylweddol gan Lywodraeth San Steffan ar gyfer unrhyw gynllun prawf o'r fath yn y dyfodol.

Gan fod rhoi cynllun prawf ar waith y tu allan i gwmpas pwerau statudol yr Awdurdod Lleol, mae'r Cyngor yma felly'n penderfynu y bydd Arweinydd y Cyngor yn ysgrifennu at Brif Weinidog Cymru i fynegi diddordeb y Cyngor hwn mewn ffurfio rhan o unrhyw gynllun prawf a gaiff ei sefydlu o ran Incwm Sylfaenol Cynhwysol.

.....
C. Trafod y Rhybudd o Gynnig isod sydd wedi'i gyflwyno yn enwau:
Cynghorwyr y Fwrdeistref Sirol M. Webber, G Hughes, L. M. Adams, G. Caple, D. R. Bevan, H Boggis, J. Bonetto, S. Bradwick, J Brencher, A Calvert, A. Crimmings, A. Davies-Jones, L De- Vet, J. Edwards, J Elliott, S. Evans, M Fidler Jones, M. Forey, A. Fox, E. George, M. Griffiths, J. Harries G. Holmes, G. Hopkins, G. Jones, R. Lewis, W Lewis, C. Leyshon, A. Morgan, S. Morgans, M. A. Norris, D. Owen-Jones, S Pickering, S. Powell, S. Powderhill, S. Rees, A. Roberts, J.

Rosser, G Stacey, M Tegg, G Thomas, W Treeby, R K Turner, D. Williams, T. Williams, C. J. Willis a R. Yeo.

Mae Cyngor Rhondda Cynon Taf yn parhau i sefyll yn erbyn pob math o hiliaeth a gwahaniaethu ac mae wedi ymrwymo i weithio gyda sefydliadau partner i frwydro yn erbyn credoau a gweithredoedd ffaidd o'r fath.

Mae gwrthsemitiaeth yn un math o hiliaeth a gwahaniaethu sydd wedi dod yn fwyfwy amlwg yn ystod y blynyddoedd diwethaf, a gwelwyd tystiolaeth o hyn yn y DU, yn Unol Daleithiau America, ac yn wir mewn llawer o wledydd eraill yn Ewrop. Yn 2019, nododd y Community Security Trust gynnydd o 82% mewn troseddau casineb ar-lein a chynnydd o 25% mewn achosion o drais gwrthsemitig.

Mae IHRA (International Holocaust Remembrance Alliance) yn diffinio gwrthsemitiaeth fel y ganlyn: "Antisemitism is a certain perception of Jews, which may be expressed as hatred toward Jews. Rhetorical and physical manifestations of antisemitism are directed toward Jewish or non-Jewish individuals and/or their property, toward Jewish community institutions and religious facilities."

Mae modd i enghreifftiau cyfoes o wrthsemitiaeth mewn bywyd cyhoeddus, y cyfryngau, ysgolion, y gweithle, ac mewn sefyllfaoedd crefyddol, gan ystyried y cyd-destun cyffredinol, gynnwys y canlynol (ond dydyn nhw ddim yn gyfyngedig i hyn):

Galw am ladd neu niweidio Iddewon yn enw ideoleg radical neu farn eithafol ar grefydd, helpu rhywun i wneud hynny neu gyfiawnhau hynny.

Gwneud honiadau celwyddog, dad-ddyneiddiol, enllibus, neu ystrydebol am Iddewon fel y cyfryw neu bŵer Iddewon ar y cyd - er enghraifft, annog y myth am gynllwyn Iddewig byd-eang neu ddweud mai Iddewon sy'n rheoli'r cyfryngau, yr economi, y llywodraeth neu sefydliadau cymdeithasol arall.

Cyhuddo Iddewon fel pobl o fod yn gyfrifol am gamwedd go iawn neu ddychmygol a gyflawnwyd gan berson neu grŵp Iddewig unigol, neu hyd yn oed am weithredoedd a gyflawnwyd gan bobl nad ydynt yn Iddewon.

Gwadu ffaith, cwmpas, mecanweithiau (e.e. siambrau nwy) neu hil-laddiad bwriadol pobl Iddewig yn nwylo'r Almaen Sosialaidd Genedlaethol a'i chefnogwyr a'i chynorthwyyr yn ystod yr Ail Ryfel Byd (yr Holocaust).

Cyhuddo'r Iddewon fel pobl, neu Israel fel gwladwriaeth, o ddyfeisio neu orliwio'r Holocaust.

Cyhuddo dinasyddion Iddewig o fod yn fwy ffyddlon i Israel, neu i flaenoriaethau honedig Iddewon ledled y byd, nag i fuddiannau eu cenedloedd eu hunain.

Gwadu hawl pobl Iddewig i hunanbenderfyniad, e.e., trwy honni bod bodolaeth Gwladwriaeth Israel yn ymdrech hiliol.

Defnyddio safonau dwbl drwy fynnu ymddygiad nad yw'n ddisgwyliedig nac yn cael ei mynnu gan unrhyw genedl ddemocrataidd arall.

Ddefnyddio symbolau a delweddau sy'n gysylltiedig â gwrthsemitiaeth glasurol (e.e. honiadau bod Iddewon wedi lladd Iesu neu enllib gwaed) i nodweddu Israel neu Israeliaid.

Llunio cymariaethau o bolisi cyfoes Israel â pholisi'r Natsiaid.

Dweud bod Iddewon ar y cyd yn gyfrifol am weithredoedd talaith Israel.

Mae gweithredoedd gwrthsemitig yn droseddau pan gânt eu diffinio felly gan y gyfraith (er enghraifft, gwadu'r Holocaust neu ddostrarth deunyddiau gwrthsemitig mewn rhai gwledydd).

Mae gweithredoedd troseddol yn wrthsemitig pan fydd targedau'r ymosodiadau, p'un a ydyn nhw'n bobl neu'n eiddo - fel adeiladau, ysgolion, addoldai a mynwentydd - yn cael eu dewis oherwydd eu bod nhw'n Iddewig, neu'n gysylltiedig ag Iddewon (neu os yw'r troseddwr o'r farn eu bod nhw'n Iddewig, neu'n gysylltiedig ag Iddewon).

Ystyr gwahaniaethu gwrthsemitig yw gwrthod cyfleoedd neu wasanaethau sydd ar gael i eraill i Iddewon, ac mae'n anghyfreithlon mewn llawer o wledydd.

Felly mae'r Cyngor yma'n penderfynu mabwysiadu'n ffurfiol y diffiniad uchod (IHRA) o wrthsemitiaeth a'i holl enghreifftiau yn llawn ac yn ddiamod, ac mae'n addo brwydro yn erbyn y math niweidiol yma o hiliaeth lle bynnag y mae'n amlygu ei hun, waeth ble, sut na phryd.

11. MATERION BRYD

Trafod unrhyw faterion sydd, yn ôl doethineb y Cadeirydd, yn faterion bryd yng ngoleuni amgylchiadau arbennig.

Cyfarwyddwr Materion Cyfathrebu a Phennaeth Dros Dro'r Gwasanaethau Llywodraethol

At: Pob Aelod o'r Cyngor